

No. of Pages. 16

Code No.

Y – 3031

Register Number :

Time : 2 Hours

Name :

Max.Marks : 100

**Entrance Examination for Admission to the P.G. Courses in the
Teaching Departments, 2026**

CSS

SANSKRIT GENERAL LANGUAGE AND LITERATURE

GENERAL INSTRUCTIONS

1. The Question Paper is having 100 Objective Questions, each carrying one mark.
2. The answers are to be marked **only** in the “**OMR Sheet**” provided.
3. **Negative marking : 0.25 marks** will be deducted for each wrong answer .

INSTRUCTIONS FOR FILLING THE OMR SHEET

- The OMR sheet should not be folded or crushed.
- Use only blue/black ball point pen to fill the circles.
- Use of pencil is strictly prohibited.
- Circles should be darkened completely and properly.
- Cutting and erasing on this sheet is not allowed.
- Do not leave any stray marks on the sheet.
- Do not use marker or white fluid to hide the mark.

• **WRONG METHODS**

CORRECT METHOD

DO NOT WRITE HERE

Choose appropriate answer from the options in the questions.

(100 × 1 = 100 marks)

कोष्ठादुचितमुत्तरम् आदाय लिखत।

1. “अग्निमीले पुरोहितम्” इति कः वेदः प्रारभते ?

A. यजुर्वेदः

B. अथर्ववेदः

C. ऋग्वेदः

D. उपवेदः

2. अध्वर्युवेदः इति कः वेदः प्रसिद्धः ?

A. सामवेदः

B. यजुर्वेदः

C. आयुर्वेदः

D. धनुर्वेदः

3. वेदस्य चक्षुःस्थानीयं वेदाङ्गं किम् ?
- A. व्याकरणम्
B. निरुक्तम्
C. शिक्षा
D. ज्योतिषम्
4. शुल्बसूत्रं केन वेदाङ्गेन संबद्धं भवति ?
- A. कल्पेन
B. छन्दसा
C. व्याकरणेन
D. साङ्ख्येन
5. वेदाङ्गज्योतिषस्य कर्ता कः ?
- A. पिङ्गलः
B. लगघः
C. श्रीहर्षः
D. यास्कः
6. कस्यामुपनिषदि 'सत्यमेव जयति नानृतम्' इति वाक्यं भवति ?
- A. माण्डूक्योपनिषदि
B. मुण्डकोपनिषदि
C. बृहदारण्यकोपनिषदि
D. ईशावास्योपनिषदि
7. 'दिवो दुहितरः' इति काः देवताःस्तुता ?
- A. सविता
B. उषाः
C. वरुणः
D. भवः
8. अधोक्तेषु कः निरुक्तेन संबद्धः भवति ?
- A. व्यासः
B. पिङ्गलः
C. कालिदासः
D. यास्कः
9. नासदासीन्नो सदासीत् इति किं सूक्तं प्रारभते ?
- A. अग्निसूक्तम्
B. सृष्टिसूक्तं
C. पुरुषसूक्तं
D. इन्द्रसूक्तम्
10. उच्चारणशास्त्रसंबद्धं वेदाङ्गं किम् ?
- A. व्याकरणम्
B. निरुक्तम्
C. शिक्षा
D. छन्दः

11. अधोक्तेषु कालिदाससंबद्धं किं न भवति ?
- A. मालविकाग्रनिमित्रम्
B. मालतीमाधवम्
C. अभिज्ञानशाकुन्तलम्
D. मेघसन्देशम्
12. अधोक्तेषु किं पञ्चमहाकाव्येषु नान्तर्भवति ?
- A. कुमारसम्भवः
B. नैषधम्
C. हर्षचरितम्
D. रघुवंशः
13. भारविकृतं महाकाव्यं किम् ?
- A. नलोदयः
B. किरातार्जुनीयम्
C. उत्तररामचरितम्
D. जानकीहरणम्
14. माघकाव्यस्य अपरं नाम किम् ?
- A. रावणवधम्
B. सौन्दरानन्दम्
C. बुद्धचरितम्
D. शिशुपालवधम्
15. भासनाटकचक्रं केन प्रकाशितानि ?
- A. कुञ्चुण्णिराजेन
B. गणपतिशास्त्रिणा
C. केरलवर्मणा
D. ए. आर्. राजराजवर्मणा
16. तपतीसंवरणम् इति संस्कृतनाटकस्य कर्ता कः ?
- A. महेन्द्रविक्रमसिंहः
B. नीलकण्ठः
C. कुलशेखरः
D. कलकत् गोविन्दनम्ब्यार्
17. रामायणकथासंबन्धि केरलीयं संस्कृतनाटकं किम् ?
- A. आश्चर्यचूडामणिः
B. सुभद्राधनञ्जयम्
C. भगवदञ्जुकम्
D. अभिषेकनाटकम्
18. वेणीसंहारस्य कर्ता कः ?
- A. माघः
B. भट्टराघवः
C. भट्टिः
D. भट्टनारायणः

19. अधोक्तेषु राजनीतिसंबद्धं नाटकं किम्?
- A. उत्तररामचरितम्
B. कौमुदीमहोत्सवः
C. मुद्राराक्षसम्
D. अभिज्ञानशाकुन्तलम्
20. अधोक्तेषु दार्शनिकं नाटकं किम्?
- A. मत्तविलासप्रहसनम्
B. मृच्छकटिकम्
C. हर्षचरितम्
D. प्रबोधचन्द्रोदयः
21. अधोक्तेषु रामायणकथाश्रितं नाटकं किमस्ति?
- A. मध्यमव्यायोगः
B. प्रतिमानाटकम्
C. बालचरितम्
D. दरिद्रचारुदत्तम्
22. 'अस्त्युत्तरस्यां दिशि देवतात्मा' इति काव्यं प्रारभते?
- A. कुमारसम्भवः
B. रघुवंशः
C. नैषधम्
D. माघम्
23. अधोक्तेषु अष्टादशपुराणेषु न गण्यते?
- A. अग्निपुराणम्
B. नारदपुराणम्
C. शिवपुराणम्
D. मत्स्यपुराणम्
24. पुराणं _____ लक्षणम्।
- A. सप्तलक्षणम्
B. अष्टादशलक्षणम्
C. विंशतिलक्षणम्
D. पञ्चलक्षणम्
25. अभिज्ञानशाकुन्तले कति अङ्काः सन्ति?
- A. चत्वारः
B. सप्त
C. नव
D. षट्
26. भगवद्गीता महाभारतस्य कस्मिन् पर्वणि अन्तर्भवति?
- A. भीष्मपर्वणि
B. शान्तिपर्वणि
C. द्रोणपर्वणि
D. सभापर्वणि

27. 'कर्मण्येवाधिकारस्ते' इत्यादिश्लोकः गीतायाः कस्मिन् अध्याये भवति ?
- A. अष्टादशाध्याये
B. अन्तिमाध्याये
C. द्वितीयाध्याये
D. तृतीयाध्याये
28. 'यदा यदा हि धर्मस्य _____ भारत'।
- A. हानिर्भवति
B. वृद्धिर्भवति
C. च्युतिर्भवति
D. ग्लानिर्भवति
29. भगवद्गीतायां कति श्लोकाः सन्ति ?
- A. 800
B. 750
C. 700
D. 500
30. सर्वोपनिषत्सारः इति कः ग्रन्थः उच्यते ?
- A. भगवद्गीता
B. रामायणम्
C. सर्ववेदान्तसिद्धान्तसारसङ्ग्रहः
D. महाभारतम्
31. उपनिषदितिशब्दे कः धातुः प्रयुक्तः ?
- A. सिध्
B. षद्लृ
C. अस्
D. षिध्
32. कस्यामुपनिषदि उपनिषदां सङ्ख्या 108 इति उक्ता ?
- A. मुण्डकोपनिषदि
B. माण्डूक्योपनिषदि
C. नृसिंहोत्तरतापनीयोपनिषदि
D. मुक्तिकोपनिषदि
33. ऐतरेयोपनिषत् केन वेदेन संबद्धा भवति ?
- A. अथर्ववेदेन
B. सामवेदेन
C. ऋग्वेदेन
D. यजुर्वेदेन
34. गार्गीयाज्ञवल्क्यसंवादः कस्यामुपनिषदि भवति ?
- A. अल्लोपनिषदि
B. बृहदारण्यकोपनिषदि
C. प्रश्नोपनिषदि
D. श्वेताश्वतरोपनिषदि

35. छान्दोग्योपनिषदः षष्ठाध्यायानुसारं श्वेतकेतोः पिता कः ?
- A. आरुणिः
B. उषस्त्यः
C. जनकः
D. गार्ग्यः
36. अधोक्तासु का उपनिषत् अथर्ववेदसंबद्धा नास्ति ?
- A. माण्डूक्योपनिषत्
B. प्रश्नोपनिषत्
C. केनोपनिषत्
D. मुण्डकोपनिषत्
37. 'योगक्षेमं वहाम्यहम्' इति ध्येयवाक्यं कस्माद्ग्रन्थात् उद्धृतम् ?
- A. छान्दोग्योपनिषदः
B. बृहदारण्यकोपनिषदः
C. महानारायणोपनिषदः
D. भगवद्गीतायाः
38. 'उत्तिष्ठत जाग्रत प्राप्य वरान्निबोधत' इति मन्त्रः कस्यामुपनिषदि भवति ?
- A. कठोपनिषदि
B. ऐतरेयोपनिषदि
C. गर्भोपनिषदि
D. कौषीतकीब्राह्मणोपनिषदि
39. शुक्लयजुर्वेदस्य अन्तिमः अध्यायः एका उपनिषत् भवति। का असौ उपनिषत् ?
- A. महानारायणोपनिषत्
B. ईशावास्योपनिषत्
C. बृहदारण्यकोपनिषत्
D. श्वोताश्वतरोपनिषत्
40. 'सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म' इति ब्रह्मणः स्वरूपलक्षणं कस्यामुपनिषदि प्रदर्शितम् ?
- A. बृहदारण्यकोपनिषदि
B. तैत्तिरीयोपनिषदि
C. नृसिंहोत्तरतापनीयोपनिषदि
D. कठोपनिषदि
41. मनुस्मृतौ कति अध्यायाः सन्ति ?
- A. चतुर्दश
B. षोडश
C. द्वादश
D. एकोनविंशतिः
42. परमाणुवादः केन दर्शनेन संबद्धः भवति ?
- A. वैशेषिकदर्शनेन
B. साङ्ख्यदर्शनेन
C. रसेश्वरदर्शनेन
D. नाकुलीपाशदर्शनेन

43. न्यायदर्शने सूत्रकारः कः ?
- A. कणादः
B. जैमिनिः
C. ईश्वरकृष्णः
D. गौतमः
44. साङ्ख्यकारिकायाः कर्ता कः ?
- A. कपिलः
B. आङ्गिरसः
C. ईश्वरकृष्णः
D. पतञ्जलिः
45. योगसूत्रे प्रथमपादस्य नाम किम् ?
- A. कैवल्यपादः
B. समाधिपादः
C. साधनपादः
D. विभूतिपादः
46. कति चित्तवृत्तयः सन्ति ?
- A. चतस्रः
B. अष्टौ
C. पञ्च
D. सप्त
47. क्षिप्तमूढादयः कस्मिन् विभागे अन्तर्भवन्ति ?
- A. द्रव्यविभागे
B. चित्तवृत्तिविभागे
C. गुणविभागे
D. चित्तभूमिविभागे
48. नैयायिकमतानुसारं कति पदार्थाः सन्ति ?
- A. षोडश
B. सप्त
C. द्वौ
D. चतुर्विंशतिः
49. अन्नंभट्टकृतः तर्कसङ्ग्रहव्याख्याग्रन्थः कः ?
- A. तर्कसङ्ग्रहकिरणावली
B. तर्कसङ्ग्रहदीपिका
C. तर्कसङ्ग्रहपदकृत्यम्
D. तर्कसङ्ग्रहन्यायबोधिनी
50. धर्मराजाध्वरीन्द्रः केन दर्शनेन संबद्धः ?
- A. माध्वदर्शनेन
B. साङ्ख्यदर्शनेन
C. वैशेषिकदर्शनेन
D. अद्वैतवेदान्तदर्शनेन

51. शारीरकमीमांसादर्शनमिति प्रसिद्धं दर्शनं किम् ?
- A. कापिलदर्शनम्
B. काणाददर्शनम्
C. शाङ्करदर्शनम्
D. अक्षपाददर्शनम्
52. दर्शनमाला इति ग्रन्थे कति दर्शनानि सन्ति ?
- A. दश
B. षट्
C. सप्त
D. नव
53. श्रीनारायणगुरुणा आलुवानगरे प्रतिष्ठापितः आश्रमः कः ?
- A. शिवगिरिमठम्
B. अद्वैताश्रमः
C. आनन्दाश्रमः
D. श्रीनारायणगुरुकुलः
54. वेदाधिकारनिरूपणस्य कर्ता कः ?
- A. श्रीनारायणगुरुः
B. शङ्कराचार्यः
C. चट्टम्पिस्वामी
D. अय्यङ्कालिः
55. चट्टम्पिस्वामिनः समाधिः कुत्राभवत् ?
- A. कण्णङ्कुलङ्ङरानामके स्थाने
B. आलुवानामके स्थाने
C. पन्मनानामके स्थाने
D. वरकलानामकस्थाने
56. 'तत्रापि च चतुर्थोऽङ्कः' ति कस्य ग्रन्थस्य विषये उक्तम् ?
- A. विक्रमोर्वशीयस्य
B. वेणीसंहारस्य
C. आश्चर्यचूडामणेः
D. अभिज्ञानशाकुन्तलस्य
57. संस्कृते प्रथमसन्देशकाव्यं _____ भवति।
- A. मेघदूतः
B. कोकिलसन्देशः
C. कुक्कुटसन्देशः
D. मयूरसन्देशः
58. काव्यादर्शस्य रचयिता कः ?
- A. भामहः
B. मम्मटः
C. दण्डी
D. राजशेखरः

59. ध्वनिसम्प्रदायस्य प्रवर्तकेषु आद्य इति कः गण्यते ?
- A. आनन्दभट्टः
B. आनन्दवर्धनः
C. हर्षवर्धनः
D. कल्हणः
60. नाट्यशास्त्रस्य अभिनवभारतीति टीका _____ कृता भवति।
- A. विश्वनाथः
B. भरतः
C. अभिनवगुप्तः
D. अभिनवनाथः
61. कुन्तकप्रवर्तितः अलङ्कारशास्त्रसम्प्रदायः कः ?
- A. ध्वनिसम्प्रदायः
B. रससम्प्रदायः
C. गुणसम्प्रदायः
D. वक्रोक्तिसम्प्रदायः
62. काव्यप्रकाशे कति उल्लासाः सन्ति ?
- A. दश
B. द्वादश
C. नव
D. अष्टौ
63. दशरूपकस्य कर्ता कः ?
- A. भरतः
B. धनञ्जयः
C. वामनः
D. रुद्रटः
64. नाटकस्य पञ्च सन्धयः काः ?
- A. रुपरसगन्धस्पर्शशब्दाः
B. बीजबन्दुपताकाप्रकरीकार्यामि
C. हास्यकरुणरौद्रवीरभयानकाः
D. मुखप्रतिमुखगर्भविमर्शनिर्वहणानि
65. सन्निकर्षः कतिविधः ?
- A. नवविधः
B. सप्तविधः
C. षड्विधः
D. चतुर्विधः
66. परामर्शजन्यं ज्ञानं भवति _____ ।
- A. अनुमितिः
B. अनुमानम्
C. उपमानम्
D. उपमितिः

67. असाधारणधर्मः भवति _____ ।
 A. व्याप्तिः
 B. लक्षणम्
 C. साध्यम्
 D. करणम्
68. लक्ष्यमात्रे लक्षणावृत्तित्वं _____ ।
 A. अतिव्याप्तिः
 B. अव्याप्तिः
 C. असम्भवः
 D. विरुद्धः
69. गगनारविन्दं सुरभि अरविन्दत्वात्, सरोजारविन्दवत् इत्यत्र कः हेत्वाभासः ?
 A. व्याप्यत्वासिद्धः
 B. आश्रयासिद्धः
 C. सव्यभिचारी
 D. सत्प्रतिपक्षः
70. अधोक्तेषु अयथार्थानुभवः कः नास्ति ?
 A. तर्कः
 B. विपर्ययः
 C. निश्चयः
 D. स्वरूपासिद्धः
71. अनुभवजन्या स्मृतिहेतुः आत्ममात्रवृत्तिश्च भवति _____ ।
 A. स्थितिस्थापकः
 B. वेगः
 C. संस्कारः
 D. भावना
72. अनादिः सान्तः च भवति _____ अभावः।
 A. प्रागभावः
 B. प्रध्वंसाभावः
 C. अत्यन्ताभावः
 D. अन्योन्याभावः
73. स्वर्गादीष्टसाधनानि भवन्ति _____ ।
 A. नित्यानि
 B. काम्यानि
 C. नैमित्तिकानि
 D. प्रायश्चित्तानि
74. समष्टिसूक्ष्मशरीरावच्छिन्नं चैतन्यं _____ इति उच्यते।
 A. तैजसः
 B. प्राज्ञः
 C. हिरण्यगर्भः
 D. विश्वः
75. अतत्त्वतोऽन्यथाप्रथा _____ इत्युदीरितः।
 A. विकारः
 B. परिणामः
 C. प्रवृत्तिः
 D. विवर्तः

76. श्रोत्रेन्द्रियस्य अधिष्ठातृदेवता का ?
- A. दिक्
B. वातः
C. अर्कः
D. अग्निः
77. अखण्डवस्त्वनवलम्बनेन चित्तवृत्तेः निद्रा कः विघ्नः भवति ?
- A. विक्षेपः
B. कषायः
C. लयः
D. रसास्वादः
78. 'सरसिजमनुविद्धं शैवलेनापि रम्यम्।' इत्यादिश्लोके प्रयुक्तं वृत्तं किम् ?
- A. वंशस्थम्
B. इन्द्रवज्रा
C. मालिनी
D. उपेन्द्रवज्रा
79. किमिव हि मधुराणां मण्डनं नाकृतीनाम्। इत्यत्र कः अलङ्कारः ?
- A. काव्यालिङ्गः
B. विरोधः
C. रूपकम्
D. अर्थान्तरन्यासः
80. भूधातोः लुङि उत्तमपुरषैकवचनरूपं किम् ?
- A. अभूवम्
B. अभूः
C. अभूत
D. अभूम
81. एध् धातोः विधिलिङि मध्यमपुरुषैकवचनरूपं किम् ?
- A. एधेत
B. एधेथाः
C. एधेय
D. एधिष्ठाः
82. मधु + अरिः। अत्र सन्धिः केन सूत्रेण भवति ?
- A. अचि श्रुधातुभ्रुवां व्योरियडुवडौ
B. वान्तो यि प्रत्यये
C. इको यणचि
D. एचोऽयवायावः
83. पदम् नाम किम् ?
- A. कृदन्तम्
B. तद्धितान्तम्
C. समासान्तम्
D. सुमिडन्तम्
84. वर्णानामतिशयितः सन्निधिः _____ संज्ञा स्यात्।
- A. अवसानम्
B. संहिता
C. अच्
D. संयोगः

85. कादयो मावसानाः _____ ।
- A. स्पर्शाः
B. हलः
C. अन्तःस्थाः
D. ऊष्माणः
86. हकारस्य उच्चारणस्थानं _____ भवति।
- A. तालु
B. ओष्ठौ
C. कण्ठः
D. नासिका
87. षकारः _____ वर्णः भवति।
- A. तालव्यः
B. कण्ठ्यः
C. दन्त्यः
D. मूर्धन्यः
88. श्री + ईशः _____ अत्र सन्धिः केन सूत्रेण भवति ?
- A. अचः सवर्णे दीर्घः
B. अकः सवर्णे दीर्घः
C. अकः सवर्णस्य दीर्घः
D. अचः सवर्णस्य दीर्घः
89. हरे + ए - हरये अत्र केन सूत्रेण सन्धिः भवति ?
- A. लोपः शाकल्यस्य
B. एङः पदान्तादति
C. एचोऽयवायावः
D. एङ्घ्रिस्वात्संबुद्धेः
90. वाक् + ईशः - वागीशः। अत्र ककारस्य जश्त्वं केन सूत्रेण ?
- A. झलां जशोऽन्ते
B. झलां जश् झशि
C. शश्चछोऽटि
D. झयो हेन्यतरस्याम्
91. गुणसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
- A. अत आदेः
B. अदेङ् गुणः
C. आद् गुणः
D. अतो गुणे
92. हरिश्च हरश्च हरिहरौ इत्यत्र कः समासः ?
- A. उपपदसमासः
B. केवलसमासः
C. द्वन्द्वसमासः
D. द्विगुसमासः

93. नीलम् उत्पलम् - नीलोत्पलम् - अत्र कः समासः ?
- A. बहुव्रीहिः
B. अव्ययीभावः
C. द्विगुः
D. कर्मधारयः
94. अधिहरि इत्यत्र कः समासः ?
- A. अव्ययीभावः
B. द्वितीयातत्पुरुषः
C. द्विगुः
D. सप्तमीतत्पुरुषः
95. नमश्शब्दयोगे का विभक्तिः ?
- A. पञ्चमी
B. चतुर्थी
C. षष्ठी
D. सप्तमी
96. दानस्य कर्मणा यमभिप्रैति तत् _____ ।
- A. कर्म
B. अधिकरणम्
C. सम्प्रदानम्
D. आधारः
97. अपादाने _____ ।
- A. सप्तमी
B. प्रथमा
C. षष्ठी
D. पञ्चमी
98. अधोक्तेषु किं द्विकर्मकं नास्ति ?
- A. याच्
B. गम्
C. रुधि
D. शास्
99. Grimm's Law is associated with _____.
- A. Vowel changes
B. Syntax changes
C. Phonetic changes in Indo-European Languages
D. Morphology
100. The similarity between Latin, Greek and Sanskrit shows _____.
- A. Cultural exchange only
B. Coincidence
C. Common culture
D. Common linguistic ancestry

ROUGH WORK

ROUGH WORK